

Прашања за вежбање:

1. Со кој закон е дефинирана и што претставува заштита и унапредување на животната средина?
2. Што претставуваат емисија и имисија на супстанции?
3. Што претставува гранична вредност за емисија?
4. Кој врши надзор над примената над Законот за животната средина и соодветните прописи?
5. Кога станува збор за промет со производи, полупроизводи и сировини наменети за човекова употреба за исхрана и пиење, кој е надлежен за инспекциски надзор над примената на Законот за животната средина?
6. Што всушност се објаснува со квалитетот на амбиентниот воздух?
7. Кои параметри се одредуваат со Законот за квалитетот на амбиентниот воздух?
8. Што претставува загадувачка супстанција на воздухот?
9. Што претставува целна вредност за амбиентниот воздух?
10. Што претставува праг на алармирање и праг на информирање за амбиентниот воздух?
11. Што претставува критично ниво за амбиентниот воздух?
12. При кои услови акредитирани научни и стручни организации моѓат да вршат стручни работи за мониторингот на квалитетот на амбиентниот воздух?
13. Што претставува кратенка МИЦЖС?
14. Кои информации (од хемиски аспект) можат да се најдат во Катастарот на загадувачи на воздухот?
15. Што е предмет на уредување (кои материи и супстанции) на Правилникот за критериумите, методите и постапките за оценување на квалитетот на амбиентниот воздух?
16. Што се примарни, а што секундарни загадувачки супстанции?
17. Кога сметаме дека загадувачки супстанции имаат антропогенско потекло?
18. Од кои сектори се земаат статистички податоци за инвентаризацијата на емисиите на загадувачките супстанции?
19. Која е целта на користење на т.н. SNAP - Selected Nomenclature of Air Pollution?
20. Во кои единици се изразуваат горни граници на загадувачки супстанции во Директивата 2001/81/ЕС односно Директива за националните горни граници-плафони за емисија на одредени загадувачки супстанции во воздухот?
21. Согласно барањата на Протоколот за тешки метали кон Конвенцијата за далекусежно прекугранично загадување (ратификуван од Република Македонија во 2010 година), земјите-членки треба да ги редуцираат емисиите за кадмиум, олово и жива под нивните нивоа од која година?
22. Кои супстанции спаѓаат во тешко разградливи органски супстанции (POPs)?
23. На кои загадувачки супстанции автоматските мониторинг станици за квалитет на воздух вршат мониторинг?
24. Која е стандардна метода за мерење на концентрацијата на сулфур диоксид во воздухот?
25. Која е стандардна метода за мерење на концентрацијата на азотните оксиди во воздухот?
26. Која е стандардна метода за мерење на концентрацијата на бензен во воздухот?

27. Кои се антропогени извори на сулфур диоксидот?
28. Кој параметар има поголема вредност: гранична вредност за заштита на здравјето на луѓето за сулфур диоксид или критично ниво за заштита на вегетација за сулфур диоксид? Во кои единици се изразува?
29. Кои се антропогени извори на азотните оксиди?
30. Кој параметар има поголема вредност: гранична вредност за заштита на здравјето на луѓето за азот диоксид или критично ниво за заштита на вегетација за азот диоксид? Во кои единици се изразува?
31. Што се примарни, а што секундарни суспендирани честички?
32. Кои се најважни прекурсори за формирање секундарни суспендирани честички?
33. Колку изнесуваат граничните вредности за заштита на здравјето на луѓето за PM₁₀?
34. Колку изнесува гранична вредност за заштита на здравјето на луѓето за PM_{2.5} која треба да се исполни до 1 јануари 2020 година?
35. Праг на предупредување за озон изнесува 180 µg/m³. Колку изнесува праг на алармирање:
а) 140 µg/m³ б) 240 µg/m³ в) 240 mg/m³
36. Кои тешки метали имаат особено негативни ефекти врз животната средина и кои се поради високата токсичност опфатени во Протоколот за тешки метали кон Конвенцијата за прекуграничен пренос на аерозагадувањето LRTAP?
37. Согласно законската регулатива, концентрациите на тешките метали As, Cd и Ni треба да се следат и во амбиентниот воздух. Во кои единици се изразуваат целните вредности за заштита на човеково здравје за овие метали?
38. Наведете ги антропогените извори на некој од следните метали: Pb, As, Cd, Hg, Ni
39. Која особина на тешко разградливи органски соединенија (POPs) овозможува нивна биоаккумуляцијата во масните ткива?
40. Продажбата и употребата на хексахлоробензенот како производ за заштита на растенијата е забранета во Европската Унија во 1988 година. Од каде потекнува нивното присуство во животната средина?
41. Кои материи и супстанции спаѓаат во група на опасни материи и супстанции?
42. Како се земаат примероците за анализирање на безбедност на водата наменета за консумирање од страна човекот?
43. Кои услови мора да исполнува вода наменета за консумирање од страна на човекот?
44. Во колку категории се поделени водите Според Уредба за категоризација на водотеците, езерата, акумулациите и подземни води?
45. Како се движат вредностите за матноста, вистинска боја и pH вредноста одејќи од првата кон последната категорија на води?
46. Одејќи од првата кон последната категорија на води, концентрацијата на растворен кислород, вкупниот фосфор, вкупниот азот и азбест во водата расте, опаѓа или не се менува?
47. На кои води се применува правилник за безбедност на водата?
48. На кои води не се применува Правилник за безбедност на водата?
49. Што претставува анализа на вода според Правилникот за безбедност на водата

50. Кои параметри се испитуваат при анализа на вода?
51. Колку изнесува МДК на ентерококи за вода за пиење?
52. Наведете најмалку пет индикаторски задолжителни параметри кај водата?
53. Дали во вонредни околности бројот на колиформни бактерии е ист, помал или поголем отколку при нормални околности?
54. Дали гранични вредности за испуштања во површински води за најголем дел од параметрите е ист, помал или поголем од гранични вредности за испуштања во канализационен систем?
55. Што е ефлуент?
56. Која е референтна метода за одредување на жива и кадмиум во отпадни води?
57. Која е референтна метода за одредување на хексахлороциклохексан (HCH) во отпадни води?
58. Која е референтна метода за одредување на тетрахлорметан во отпадни води?
59. Која е референтна метода за одредување на пентахлорофенол (PCP) во отпадни води?
60. Која е референтна метода за одредување на хексахлоробензен (HCB) во отпадни води?
61. Што се уредува со Законот за безбедност на храна?
62. Која е основната цел на Законот за безбедност на храна?
63. Каде се применуваат одредбите на Законот за безбедност на храна?
64. Каде не се применуваат одредбите на Законот за безбедност на храна?
65. Што претставува храна според Законот за безбедност на храна?
66. Кои видови вода се вклучени под поимот храна?
67. Што не е вклучено под поимот храна според Законот за безбедност на храна?
68. Што претставува поим “оператор со храна”?
69. Што претставува ризик според Законот за безбедност на храна?
70. Анализа на ризик е процес кој се состои од три меѓусебно поврзани компоненти. Кои се тие?
71. Што претставува следливост според Законот за безбедност на храна?
72. Што претставува контаминент?
73. Кој е надлежен орган во Република македонија за вршење на работите од областа на безбедноста на храна и храна за животни?
74. Кога храната се смета за небезбедна?
75. Кои фактори се земаат во предвид при одредувањето дали некоја храна е небезбедна?
76. Која е цел на заштитата на интересите на потрошувачите?
77. Што претставува адултерација?
78. Кои фактори се земаат во предвид при одредувањето дали некоја храна е штетна по здравјето?
79. Кои се општите барања за безбедност на храната?
80. Која ја сноси примарната одговорност за безбедноста на храната?
81. Кои услови мора да ги исполнува генетски модифицирана храна?
82. Дефинирајте ги производите и материјалите кои доаѓаат во контакт со храната?
83. Според кои правила треба да се произведуваат производите и материјалите што доаѓаат во контакт со храната?

84. Што претставува миграција?
85. Како се спроведува мониторингот за безбедноста на храната? Кој донесува одлука за годишна програма за мониторинг за безбедноста на храната?
86. Зошто се врши мониторинг над одгледувањето на животни и примарното производство на храна од животинско потекло?
87. Кога и каде се вршат официјалните контроли на храната?
88. Кои микронутриенти влегуваат во составот на храна?
89. Кои штетни матери можат да влезат во составот на храна?
90. Како се дефинира степен на токсичност на некоја супстанција?
91. Како се изразува токсична доза?
92. Дефинирајте ги кратенките:
 - a) NOEL
 - b) LOEL
 - c) ADI
 - d) MRL
 - e) MDK
93. Како се пресметува прифатлив дневен внес?
94. Која е разликата помеѓу ADI и TDI?
95. Како се пресметува толерирачки неделен внес за акумулирачки супстанции?
96. Што се резидуи?
97. Што се адитиви?
98. Што претставува MRL и како се пресметува?
99. При кои услови можат да се додаваат адитивите? Дали еколошки произведената храна содржи адитиви?
100. Во кои намирници, според директивите на ЕУ и СЗО, не смеат да се додаваат никакви адитиви?